

Kari Åker

Deres ref.:

Vår ref.: 2026-04-4169/V57

Dato: 15.06.2026

Prøvesvar til innsendelse mottatt 04.03.2026

Art: Elg
Lokalitet: Indre Fosen kommune
Sykehistorie: Dyret var funnet dødt på et jorde etter å ha kommet ned fra utmark. Spor tydet på at dyret hadde sjanglet før det falt fremover og døde. Kadaveret lå med hodet strakt frem og frambeina bakover. Det ble ikke observert ytre skader eller tegn til påspising. Dyret ble beskrevet som i generelt god stand, men noe lite. Dyret var ikke stivt ved funn. Organer, avføring og vominnhold ble tatt ut i felt og sendt til Veterinærinstituttet på Ås for videre undersøkelse.

Rapport:

Vi mottok organmateriale (hjerne, lunge, lever, milt, nyre) fra en elgkalv (hunndyr) til undersøkelse.

Ved mikroskopisk undersøkelse av lungene ble det påvist diffus interstitiell pneumoni (betennelse i lungevevet mellom luftblærene) og multifokal verminøs pneumoni (parasittforårsaket lungebetennelse i flere områder av lungene). Det ble funnet tallrike nematodelarver (rundormlarver) i lungevevet, samt en mild betennelsesreaksjon. I leveren ble det påvist moderat gallegangshyperplasi (økt vekst av galleganger) i en større gallegang og mild hyperplasi ellers i leveren. Slike funn er typiske ved infeksjon med liten leverikte. Det ble ikke påvist vesentlige forandringer i hjertemuskulatur, milt eller nyrer.

Ved parasitologisk undersøkelse av avføring (McMaster) ble det påvist 140 egg per gram (EPG) av Strongylide-typer. Ved Baermann's undersøkelse ble det påvist larver av hjernemark (*Elaphostrongylus* sp.), stor lungeorm (*Dictyocaulus* sp.) og liten lungeorm (*Vareostrongylus* sp.).

Ved bakteriologisk undersøkelse ble det i lunge påvist blandingsflora samt rikelig vekst av *Acinetobacter pseudolwoffii*. I milt ble det påvist blandingsflora samt rikelig vekst av *Psychrobacter pulmonis*.

Diagnoser:

Lungebetennelse
Rikelig *Acinetobacter pseudolwoffii*
Rikelig *Psychrobacter pulmonis*
Påvist Strongylidetype egg
Påvist *Elaphostrongylus* sp. larver
Påvist *Dictyocaulus* sp. (lungeorm) larver
Påvist *Vareostrongylus* sp. larver
Ikke påvist *Cryptosporidium* og *Giardia*

Kommentar:

Det ble påvist bakteriene *Acinetobacter pseudolwoffii* i lungen og *Psychrobacter pulmonis* i milten. Begge disse bakteriene finnes ofte naturlig i miljøet og kan formere seg under forråtnelsesprosessen etter at dyret er dødt. Funnene vurderes derfor ikke å ha hatt betydning for dødsfallet.

Ved mikroskopisk undersøkelse av lungene ble det funnet en mild, kronisk diffus interstitiell pneumoni (betennelse i lungevevet mellom luftblærene) og verminøs pneumoni (parasittforårsaket lungebetennelse). Dette er vanlige funn hos elg og skyldes forekomst av rundormer i lungene. Egg- og larvestrukturane som ble observert kan stamme

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.

fra lungeorm, men også fra hjernemark (*Elaphostrongylus alces*), som har deler av sin utvikling i lungevevet. Larver av hjernemark ble påvist i avføringen.

Forandringene i lungene var milde, og det er usikkert hvilken betydning de har hatt for dyrets helse. Alvorlige infeksjoner med disse parasittene kan gi lungebetennelse eller sykdom i hjerne og ryggmarg, men disse organene ble ikke undersøkt. Det ble også påvist en lett til moderat forekomst av mage- og tarmparasitter. Slike parasitter kan påvirke dyrets helse og evne til å utnytte næringen i fôret, men funnene alene vurderes ikke å kunne forklare dødsfallet.

Prøver fra dyret inngår i videre forskning, og funnene vil inngå i prosjektets samlede resultater.

Med hilsen,

Bjørnar Ytrehus
veterinær, dr.med.vet, spesialist i vilthelse
E-post: bjornar.ytrehus@vetinst.no

Anne-Fleur Brand
veterinær, PhD
E-post: anne-fleur.brand@vetinst.no

DETTE DOKUMENTET ER ELEKTRONISK GODKJENT

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.